

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geldof aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar.
Buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk 15 centimes.
De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 25 centimes per drukregel.
Reclamen, voornemen en andere artikelen vooraf of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 19 DECEMBER

Hof van assisen van Brabant Zaak Peltzer.

Verhoor van den 18 december.

Mr ROBERT. Op het oogenblik dat ik recht sta voor de beschuldiging, komt de Beschuldiging mij voor als een lichaam door het leven verlaten... In welken hartstocht, in welke driften zal de beschuldiging nu nog de drijfveer der misdaad zoeken? Het is hier niet voldoende indrakwekkende, hartroerende tooneelen te beschrijven; hier zijn geen indrukken, maar bewijzen noodig.

De jury is geen toeschouwer maar een rechter. In het proces heeft men een reiskoffer zien verdwijnen, dat men met de meeste hardnekkigheid opgespoord heeft; men heeft de hand niet kunnen leggen op dat reiskoffer en nogtans roept men dat koffer tegen de betichten in.

Men zegt dat dit koffer de verdediging verplettert, en wanneer wij vragen wat er in dat koffer zit durft het openbaar ministerie nog zelfs geen veronderstellingen maken!

Zulke redeneeringen houden geen stand en nogtans is dat de redeneering der beschuldiging.

Voor Armand duidt de beschuldiging nog eene soort van drijfveer aan: eene schuldige liefde of den gekwetste hoogmoed, of nog beiden te samen.

Wat Leon betreft, men vindt geen drijfveer voor hem; men kon niet zeggen dat hij gehandeld had uit liefde tot de kunst van vermoorden.

Men kon niet zeggen dat hij een handelsreiziger in moorden was. (Gelach.)

Waar gaat men dan de drijfveer zoeken? In de heiligste gevoelens van het hart, in de broederlijke liefde.

Men stelt Leon voor als een zwak schepsel, doch geheel verkeerd, geheel onderworpen aan zijnen broeder, tot den moord toe.

Dat was het stelsel niet van de beschuldigingsakte; doch het schijnt dat men thans alle mogelijke pogingen aanwendt, om zich van de beschuldigingsakte te ontmaken.

De beschuldigingsakte is een last geworden.

M. VAN MALDEGHEM maakt een ontkenneend teeken met het hoofd.

Mr ROBERT. Volgens het nieuw stelsel der beschuldiging heeft Leon uit dankbaarheid voor zijnen broeder, die hem van de failliet en de oener gered heeft, hem zijne ziel verkocht en Armand zou op zijnen broeder eenen wissel hebben getrokken, dien Leon met een moord moest betalen.

Maar dat zou het toppunt zijn van den eigenhaat!

Men zou de edelmoedigheid, de dankbaarheid, al de edelste gevoelens moeten vervloeken, indien zij tot zulke uitlatingen leidden.

Het openbaar ministerie stelt Leon voor als een grootsch, onbaatzuchtig karakter, die zich geheel opoffert voor zijnen broeder; hij neemt het gevaar en de schande voor zich, terwijl zijn broeder al het profijt der misdaad zou hebben.

De broederliefde is dan wel sterk indien zij iemand tot een moord kan aanzetten!

Maar kan dat gevoel niet tot het goede, tot de zelfopoffering aanzetten? Kan de broederlijke liefde Armand niet hebben aangezet tot zekere daden die anders misschien lakbaar zouden zijn, om zijnen broeder te redden?

Zijn broeder voor wien hij altijd zoo bezorgd geweest was, voor wien hij zijne fortuin en zijne toekomst had opgeofferd!

Doch op welk tijdstip zou, volgens de beschuldiging, Armand zijnen broeder tot den moord van Bernays aangezet hebben?

Op het oogenblik dat er sprake was van echtscheiding, dat wil zeggen op het oogenblik dat Armand het doel zijner wenschen bijna bereikt zag, dat Julie vrij ging worden.

De drijfveer der misdaad ontbreekt dus; van een anderen kant, waarom zou Armand zich tot Leon gewend hebben? Waarom niet tot zijne broeders Robert en den getrouwen James?

Doch neen, Armand heeft aan Leon gedacht, zegt de beschuldiging, omdat Leon door een betrouwendwaardig verleden tot de afgrijselijkste misdaden was voorbereid.

Armand had een baanstrooper, een moordenaar noodig.

Welnu, vinden wij dien misdadiger in Leon?

De getuigen zeggen dat Leon een zachtmoedig karakter heeft; hij leefde te New-York zuinig en nederig.

Zijne gewezen patroons aldaar hebben allen verklaard dat zij het meeste vertrouwen in hem hadden.

Kraker zegt dat Leon een volmaakt gentleman is, dat hij hem nog in zijnen dienst zou willen nemen zelfs na de feiten die er gebeurd zijn.

Toen hij Europa verliet, had Leon aan Armand beloofd zich voortaan goed te gedragen, zich niet meer over te leveren aan de speculatie.

Het incident Raikem, waardoor hij den ondergang van zijnen broeder, Armand, teweegbracht, toont hoe weinig dankbaar Leon was voor zijne eerste redding in 1873.

Armand, daarentegen bezorgd voor zijnen broeder en voor de eer zijne familie, wilde niet dat de naam der Peltzer's levte werd.

Leon wilde een beter leven leiden, zijne vroegere fouten trachten uit te boeten om alzo de vergiffenis te verdienen van zijnen broeder Armand. Leon veroordeelde zich om zoo te zeggen tot een zedelijke dood.

Mr Robert geeft lezing van eenige brieven, door Leon geschreven tijdens zijne reis en zijn verblijf te New-York.

Leon beloofde aan Armand voortaan eerlijk en nederig te leven; Armand wist dat er in het hart van Leon een oprichten terugkeer tot het goede was ontstaan, en het was aan dien broeder, reeds gezuiverd door het berouw, dat Armand zou gedacht hebben om Bernays te doen vermoorden?

Leon wilde een geheel nieuw leven beginnen, en daarom verliet hij zelf zijne persoonlijkheid, en verborg zich onder den naam van Frederik Albert.

Wij zien hem dan ook eerlijk te New-York leven; hij won het vertrouwen zijner patroons.

Wanneer hij van zaken sprak, dan kwam nogtans bij hem den ouden speculatiegeest weer boven.

Een zijner patroons, Kraker, heeft hem dan ook naar verdiensten beoordeeld; indien ik, zegt Kraker, een grootsche onderneming moest beginnen zonder een centiem kapitaal ik zou mij tot Leon richten!... (?)

Welnu, de hoedanigheden die Kraker in Leon heeft waargenomen, kunnen andere ondernemende geesten te ook niet gezien hebben?

Amerika is het land der grootste ondernemingen, der inbeeldige plannen, zonder een centiem begonnen zoals Kraker zegde!

Welnu veronderstellen wij ergens een dier gelukzoekers die eene groote onderneming wil inrichten.

Hij zal in Leon een krachtigen helper vinden. Die ondernemer was Murray, Leon zegt dat hij hem ontmoet heeft te Detroit in Michigan.

Leon had eene zaak in wol met hem gedaan, waarin deze 12,500 fr. verloor.

Het openbaar ministerie zegt, dat het onwaarschijnlijk is dat Murray zich nog op Leon zou vertrouwd hebben, maar dat is in 't geheel niet onwaarschijnlijk.

Murray had het plan opgevat eene stoomvaartlinie tusschen Europa, Afrika en Australie in te richten.

Hij sprak er over met Leon en deze zegde eenige dagen later aan zijne patroons, dat een vriend hem naar Canada riep.

Het openbaar ministerie zegt dat dit alles onwaarschijnlijk is; maar is de veronderstelling van de beschuldiging niet onwaarschijnlijker?

Volgens deze zou Armand aan zijnen broeder, die een nieuw leven begint, eenvoudig getelegrafeerd hebben: Kom Bernays uw ouden vriend en verdediger vermoorden. Antwoord betaald. En Leon zou onmiddellijk geantwoord hebben: Ik neem aan, ik kom.

Maar zou Leon niet eerder tot zijnen broeder die voor hem altijd een leidman, een vader geweest is gezegd hebben: Maar zijt gij het, mijn broeder, die mij tot een afgrijselijken moord zoudt willen aanzetten, na mij reeds tweemaal van de schande te hebben gered?

Ziedaar de zedelijke waarheid. Het openbaar ministerie verstoet die waarheid om zijne veronderstellingen in de plaats te zetten; doch waarop steunt gij die veronderstellingen?

Op niets, op eenige depechen, waaraan gij de uitlegging geeft die gij noodig hebt om uwe akte van beschuldiging te ondersteunen.

Die depechen moeten dat beteekenen, zegt gij, anders valt mijn beschuldigingsakte in. (Gelach.)

De eerste documenten der beschuldiging zijn de depechen Fulton-Robert en Arizona.

De beschuldiging ziet allerhande afgrijselijkheden in die raadselachtige woorden en wat beteekenen zij?

Nogtans Fulton-Robert is enkel een antwoord op eene vraag van Armand, die inlichtingen over den toestand van Leon heeft gevraagd.

Die depeche is enkel gekend, dank aan Armand die ze aan de justitie heeft meegedeeld.

Wat de depeche Arizona betreft, dat afgrijselijk bericht 't welk de toestemming van Leon tot de misdaad moest bevatten, Armand die ze met ongeduld verwachtte, gaat ze niet eens in het telegrafbureau afhalen!...

Dat is verpletterend voor de beschuldiging. Robert geeft lezing van eenige brieven van Armand en Mad. Peltzer aan Leon, waarin zij dezen aanzetten zich goed te blijven gedragen.

Men begrijpt dan ook dat Leon aarzelt zoo als de beschuldigingsakte zelf zegt tusschen de nieuwe gevaren die hij moet loopen voor de onderneming der zaak Murray en de aanlokkelijkheden, die men hem voorspiegelt.

Waarom denkt het openbaar ministerie dat er geen Murray bestaat? Men heeft eenen weg aangeduid om Murray te vinden; het gerecht heeft geweigerd hem te volgen.

Het heeft op voorhand gezegd: Murray is een fabel, of wel Murray is Armand.

De aarzelingen van Leon, om een onbekenden Murray te volgen en zijne verplichtingen jegens zijn broeder, zijne beloften van een beter leven te verbreken, zijn zeer begrijpelijk.

Het is te midden dier aarzelingen dat Leon aan Armand schrijft om deze te raadplegen; men is verwonderd, dat wij dien brief niet voorbrengen.

Het zou verwonderlijker zijn dat wij hem voorbrachten.

Armand om zijnen broeder te redden, heeft alles doen verdwijnen, wat het verblijf van Leon in Europa zou verraden.

Het zou eene groote onvoorzichtigheid geweest zijn dien brief te bewaren.

Hadden wij den brief voorgebracht, het openbaar ministerie zou er van gezegd hebben gelijk van de andere: « Dat is valsheid! Gij zijt akelige tooneelstukkers! Die brieven zijn de elementen van uwe akelige komedie! »

Leon heeft zijn verblijf in Europa geheim gehouden. Waarom? Hij was zedelijk dood voor zijne familie; zijne tegenwoordigheid in Europa zou zijne zieke moeder ongerust gemaakt hebben. Zijn broeder Robert ook zou vermoedens hebben opgevat.

Het is daarom dat Leon aan zijne patroons sprak van eene reis naar Canada.

Mr Robert geeft lezing van een brief door Leon op 1 november aan zijne moeder geschreven, voor zijn vertrek naar Europa.

In dien brief schrijft Leon dat zijne moeder niet moet ongerust zijn: dat eene betere toekomst zich voor hem opent.

Het is onmogelijk, roept Mr Robert uit, dat een zoon aldus zijne moeder bedriegt.

Met eene hevige beweging werpt Mr Robert den brief weg en... drinkt dan gerust een glas water uit...

Mr Robert, de verdediger van Leon, valt in dezelfde verkeerdheden als Mr Picard; zijn stelsel bestaat hierin, dat hij wit zegt, als de beschuldiging zwart zegt.

Leon Peltzer wordt alzo een brave en charmante jongen, die geen vlieg zou kwaad doen en met wien men groote inrichtingen kan beginnen, zonder eenig kapitaal!...

Daar zal inderdaad niet anders meer opzitten, dan de Peltzers met witte lies te kroonen, dien schelm van eenen Bernays op te graven en hem, ten schande van iedereen, aan eenen boom op te knoopen.

Heel de accusatie is eene last geworden voor het openbaar ministerie! roept M. Robert uit — doch M. Van Maldeghem schudt heel bedaard het hoofd, en hij heeft wel gelijk.

M. Robert redeneert nevens de kwestie, precies gelijk M. Picard.

M. L. Huveners, kapelaan te Quaedmechelen, is pastoor benoemd te Runckelen.

Ongeluk te Ordingen.

Wij vernemen zoo even de tijding van een groot ongeluk dat dezen morgen te Ordingen op den ijzeren weg gebeurd is. De genaamde Marneffe, pachter te Ordingen, is verpletterd geworden onder den trein die om 9 uren uit Tongeren vertrekt.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis van de belanghebbenden dat de openbare voordrachten over de fruitboomteelt op de volgende dagen zullen plaats hebben:

WINTERSEIZOEN.

Te Tongeren, den 17, 24 en 31 december 1882, 14, 21 en 28 januari, 4 en 18 februari 1883, ten 9 1/2 uren 's morgens, in den hof van den voordrachtgever M. Hennus;

Te Wallewilder, den 24 en 31 december 1882, 7, 14, 21 en 28 januari, 4 en 11 februari en 4 maart 1883, ten 4 1/2 ure 's namiddags, in de gemeente-school;

Te Hasselt, den 21 en 28 januari, 4, 11, 18 en 25 februari, 4, 11 en 18 maart 1883, ten 9 uren 's morgens, in het lokaal der hofbouwmaatschappij van Hasselt.

ZOMERSEIZOEN.

Te Tongeren, den 15 mei, 10 juni en 8 juli 1883, ten 9 1/2 uren 's morgens, in den hof van den voordrachtgever M. Hennus;

Te Wallewilder, den 6 mei, 10 juni en 8 juli 1883, ten 4 1/2 ure 's namiddags, in de gemeente-school;

Te Hasselt, den 27 mei, 17 juni en 29 juli 1883, ten 9 uren 's morgens, in het lokaal der hofbouwmaatschappij van Hasselt.

Uit Afrika.

Men leest in de *Précis historiques*: Wij hebben nieuwe inlichtingen ontvangen over de moedige missionarissen, die het evangelie prediken bij de Zambesa. De *rev. pater Depelchin* schrijft ons uit Teti, onder datum 1 september 1882: « God zij gedankt, alles gaat goed in onze moeilijke missie die zich langzaam ontwikkelt — Dit jaar hebben wij te Teti een regelmatig koers ingericht voor het godsdienstig onderwijs, die door de inboorlingen uit de omstreken gevolgd wordt. P. Prestage, die eertijds leerling geweest is in het collegie van den H. Servatius te Luik, is de leeraar dezer belangrijke school. Eergisteren had hij ongeveer een dertigtal leerlingen, grooten en kleinen. Geliefde onze vrienden in België te bedenken, die onze zending met zooveel iever en edelmoedigheid helpen.

« Eenige dagen geleden ben ik te Gubuluwaya geweest. Lo Bengula heeft mij met groote genegenheid ontvangen; wij zijn reeds oude vrienden. P. Croonenberg is altijd goed met hem bevriend en wint meer en meer achting der zwarten uit den omtrek tot twintig mijlen in den ronde; zijne kleine kapel is alle zondagen goed gevuld. Uit Panda-ma-Tenka heb ik dezer dagen goed nieuws ontvangen. De paters Weisskopf en Bergnegge richten er zich goed in en bereiden een groot getal bekeeringen. Hunne kerk is gemaakt van hout en is thans veel te klein voor de zwarten der oevers van den Zambesa, die er regelmatig alle zondagen komen om de goddelijke diensten en onderwijzingen bij te wonen.

« Ik zal niets van mijne gezondheid zeggen, die zoo goed is als ooit; mijn gebroken been geneest en welhaast, ik hoop het, zal ik mijne krakken kunnen wegwerpen.

« Ik reken van binnen eenige dagen naar de kolonie te vertrekken, ten einde de zaken onder geleefdkoosde zending te verhaasten. Wanneer gij dezen brief zult ontvangen, zal ik reeds te Grahamstown zijn, van waar ik met de aanstaande lente een aanzienlijk getal kristene werklieden zal meebrengen om met hen onze station aan den Zambesa in te richten.

BUITENLAND

Duitschland.

WEERGEVONDEN.

Over ongeveer 2 jaar bezag een boer uit den omtrek van Berlijn bij een winkelier in de stad een briefentasch en deed uit de oude in de nieuwe tasch eene waarde van 18,000 mark aan bankpapier, om te zien of deze tasch groot genoeg was. Daar hij het niet over den prijs eens kon worden, stak de boer zijne oude portemonnee weer in zijn zak en vertrok.

Hoe groot was echter zijne verwondering toen hij na eenigen tijd zijn tasch voor den dag haalde en bespeurde dat al zijne bankbiljetten verdwenen waren. Daar juist eenige dagen geleden een inbraak gepleegd was, meende de boer dat ze hem toen ontstolen waren. Hij gaf er den burgemeester kennis van, doch alle nasporingen om den schat terug te vinden waren vruchteloos.

« Eenige dagen geleden kwam iemand bij den bovengenoemden winkelier, en verzocht om eene stevige geldtasch, die met volgens de laatste mode behoeft te zijn. Onder meer werd hem de tasch voorgelegd, over welke de boer een paar jaren te voren ook onderhandeld had, en de keus van den koper viel op deze. Toen de winkelier haar opende, vond hij het pak bankbiljetten en herinnerde zich aanstonds aan wien zij toebehoorden.

Hij gaf er selfs kennis van aan de politie die de woorden aan den rechtmatigen eigenaar terugbezorgde.

Men kan zich een gedacht vormen van de blijdschap van dezen laatste.

Spanje.

Terwijl het weer in het noorden van Europa betrekkelijk warm is, schijnt het in Spanje volop winter te zijn.

Inderdaad, men schrijft uit Madrid dato 12 december, dat de sneeuw aldaar in de straten drie voet hoog ligt. Alle verkeer is er onmogelijk geworden. Voor rijtuigen en tramways is de dienst onmogelijk.

Men ziet nog slechts enkele voetgangers die met onzichtelijke straten doorkruisen, want daar er door vallen, en reeds talrijke ongelukken hebben plaats gehad, blijft eenieder zooveel mogelijk thuis.

Sedert 1865 is liet niet zoo koud geweest. De spoorwegen zijn versperd en de telegraaflijnen zijn gebroken. Uit verscheidene provincien vooral uit het zuiden komen tijdingen van overstromingen. Ook in de westelijke en noorderlijke provincien liggen enorme sneeuwmassa's. Te Madrid is de warmtemeter tot zesgraden beneden vriespunt gedaald.

Turkije.

Op een der laatste dagen van de maand november werd in het dorp Avassuluk, in de nabijheid van Smyrna, een brulloft gevierd ten huize van een der welstellendste inwoners dier plaats. Een menigte bloedverwanten, aan bruid en bruidegom en andere genoodigden zaten aan den welvoornemen disch, toen onverwacht eenige nieuwe maar ongenoodigde gasten het vertrek binnentraden.

Men stelde zich de verbazing der aanwezigen voor den geest, toen een man door een viertal personen op de hielen werd gevolgd, te kennen gaf dat hij, Takirdji, een vier zijner getrouwen, het zich tot eene bijzondere eer zou rekenen, indien het hun werd vergund deel te nemen aan het feest. Stom van verbazing en schrik hoorde men deze beleefde uitnodiging aan en niet zonder reden, want Takirdji, het hoofd eener talrijke rooversbende, had stellig meer moorden gepleegd dan er gasten aan tafel zaten. Daar niemand een woord sprak, zette hij zich naast de bruid, nadat hij met zeker gebaar den gast, ter linkerzijde van haar gezeten, had bevolen plaats te maken.